

Dosarul nr. 2r-304/23
2-21103143-01-2r-13072023

Prima instanță: Judecătoria Cimișlia, sediul Central (jud.: D. Cherdivara)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (jud.: A. Mironov, L. Caraianu, D. Fujenco)

DECIZIE

11 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Viorica Puica
Aliona Donos
Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Mihail Popovici,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Nicolae Lepădatu împotriva lui Mihail Popovici cu privire la încasarea datoriei,
dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a
fost respinsă cererea de repunere în termen depusă de Mihail Popovici și restituită
cererea de apel depusă de Mihail Popovici împotriva hotărârii din 20 martie 2023
a Judecătoria Cimișlia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 07 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Nicolae Lepădatu a
depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Popovici, prin care a
solicitat încasarea din contul pârâtului a sumei de 10 000 de euro, cu titlu de
datorie contractuală, a sumei de 2 250 de euro, cu titlu de dobândă de întârziere
și a cheltuielilor de judecată (f. d. 1-3).

Prin hotărârea din 31 decembrie 2021 a Judecătoria Cimișlia, a fost admisă
acțiunea.

S-a încasat de la Mihail Popovici în beneficiul lui Nicolae Lepădatu suma
de 10 000 de euro, cu titlu de datorie și suma de 2 250 de euro, cu titlu de dobândă
de întârziere.

S-a încasat de la Mihail Popovici în beneficiul statutului taxa de stat, în
mărime de 6 420 de lei (f. d. 42, 47-48).

La 31 ianuarie 2022, prin intermediul poștei electronice, Mihail Popovici,
reprezentat de avocatul stagiar Dan Păpușoi, a declarat apel nemotivat împotriva
hotărârii din 31 decembrie 2021 a Judecătoria Cimișlia, iar la 06 mai 2022, prin
intermediul oficiului poștal, a prezentat apelul motivat, prin care a solicitat

admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță (f. d. 46, 66-69).

Prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, a fost admis apelul declarat de Mihail Popovici, reprezentat de avocatul stagiar Dan Păpușoi, casată hotărârea din 31 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță – Judecătoria Cimișlia, în alt complet de judecată (f. d. 89, 90-95 verso).

Prin hotărârea din 20 martie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost admisă acțiunea.

S-a încasat din contul lui Mihail Popovici în beneficiul lui Nicolae Lepădatu datoria în sumă de 10 000 de euro și dobânda de întârziere în sumă de 12 250 de euro.

S-a încasat din contul lui Mihail Popovici în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 7 277,82 de lei (f. d. 126).

La 21 aprilie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Popovici a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 20 martie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, prin care a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului, admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere integrală a acțiunii (f. d. 131).

Prin încheierea din 16 mai 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost primită în procedură cauza civilă și stabilită ședința de judecată pentru examinarea cererii depuse de Mihail Popovici cu privire la repunerea apelantului în termenul de declarare a apelului împotriva hotărârii din 20 martie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, pentru data de 30 mai 2023, ora 09:45 (f. d. 137-137 verso).

Prin încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Comrat, a fost respinsă cererea de repunere în termen depusă de Mihail Popovici și restituită cererea de apel depusă de Mihail Popovici împotriva hotărârii din 20 martie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă (f. d. 143, 144-146).

La 23 iunie 2023, prin intermediul oficiului poștal, Mihail Popovici a declarat recurs împotriva încheierii din 30 mai 2023 a Curții de Apel Comrat, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Comrat, la etapa de primire a cererii de apel (f. d. 154-156).

În motivarea recursului, a invocat că a fost reprezentat de către avocat doar în prima instanță, iar la 20 aprilie 2023, a fost reziliat contractul de prestări servicii nr. 9 din 15 iulie 2020 dintre acesta și avocatul Dan Păpușoi.

A menționat că termenul de declarare a apelului a fost depășit neesențial, iar instanța de apel a evitat să stabilească dacă a participat personal sau nu în ședință, precum și dacă i-a fost comunicată hotărârea instanței de fond.

Totodată, a notat că hotărârea primei instanțe nu i-a fost comunicată și nici nu a fost citat pentru ședința de judecată din 30 mai 2023, unde s-a examinat cererea de repunere în termen.

A precizat că termenul limită de declarare a apelului a fost data de 19 aprilie 2023, însă având în vedere că 17 aprilie 2023 a fost zi de sărbătoare, conform art. 111 alin. (1) lit. d) din Codul muncii, termenul limită de declarare a apelului s-a prelungit prin efectul legii cu o zi calendaristică, adică până la 20 aprilie 2023.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii de însoțire anexate la materialele dosarului, rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa lui Mihail Popovici la 13 iunie 2023 (f. d. 147), însă corespondența a fost restituită în adresa instanței de judecată cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 152).

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 23 iunie 2023, în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată subliniază că art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la

acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Completul de judecată stabilește că instanța de fond a examinat cauza civilă în procedură contencioasă generală, potrivit normelor prevăzute Codul de procedură civilă.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 martie 2023.

Copia dispozitivului hotărârii din 20 martie 2023 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost recepționat de către reprezentantul lui Mihail Popovici, avocatul Dan Păpușoi, la 07 aprilie 2023, fapt confirmat prin avizul poștal de recepție (f. d. 129), iar corespondența expediată în adresa lui Mihail Popovici a fost returnată cu mențiunea „nereclamat” (f. d. 130).

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 20 martie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 21 martie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 19 aprilie 2023 (zi de miercuri).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, a fost depusă de către Mihail Popovici la 21 aprilie 2023, concomitent solicitând și repunerea în termenul de declarare a apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție stabilește că apelantul Mihail Popovici, drept temei pentru repunerea în termen, a invocat faptul că domiciliază în România, iar la 20 aprilie 2023, data revenirii în Republica Moldova, a fost informat de către fostul avocat că a fost emisă hotărârea contestată, fapt despre care nu a cunoscut anterior.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind juste reținerile instanței de apel, precum că argumentele de repunere în termen sunt neîntemeiate și nu constituie temei de repunere în termen, or, prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă nu condiționează începerea curgerii termenului de declarare a apelului din momentul recepționării dispozitivului hotărârii, ci din momentul pronunțării acestuia.

Totodată, Completul de judecată relevă că raporturile de reprezentare dintre Mihail Popovici și avocatul Dan Păpușoi, pe marginea prezentei cauze civile, se confirmă prin mandatul avocatului seria MAS nr. 067736 din 26 noiembrie 2021, anexat la materialele cauzei (f. d. 71).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție califică drept neîntemeiat argumentul invocat de către Mihail Popovici, precum că avocatul Dan Păpușoi a fost împuternicit să-i reprezinte interesele doar în prima instanță,

or, conform înscrisurilor de pe versoul mandatului avocatului seria MAS nr. 067736 din 26 noiembrie 2021, este inserată în mod expres împuternicirea acestuia de a ataca hotărârea judecătorească (f. d. 71 verso).

Mai mult, susținerea dată se combate și prin faptul că anterior, avocatul Dan Păpușoi, în interesele lui Mihail Popovici, fiind împuternicit prin același mandat avocatului seria MAS nr. 067736 din 26 noiembrie 2021, a declarat apel împotriva hotărârii din 31 decembrie 2021 a Judecătoriei Cimișlia (f. d. 46, 66-69), care a fost examinat prin decizia din 16 iunie 2022 a Curții de Apel Comrat, în urma căreia cauza a fost remisă la rejudecare în prima instanță (f. d. 89, 90-95 verso).

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge ca fiind irelevantă și susținerea recurentului, precum că a rezolvit contractul de asistență juridică cu fostul reprezentant și, astfel, avea nevoie de timp pentru a încheia un nou contract de asistență juridică, or, potrivit înscrisurilor prezentate de către Mihail Popovici, acordul de rezoluțiune a contractului de prestări servicii cu avocatul Dan Păpușoi este datat cu ziua de 20 aprilie 2023, adică după expirarea termenului limită de declarare a apelului – 19 aprilie 2023.

Mai mult, instanței de recurs nu i-au fost prezentate probe precum că în interiorul perioadei de declarare a apelului, 21 martie 2023 – 19 aprilie 2023, avocatul Dan Păpușoi ar fi fost în imposibilitate de a acționa în interesele clientului său și de a valorifica cu bună-credință dreptul procedural la o cale de atac.

În context, relevanță cazului prezintă prevederile art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care expres indică, că actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că acesta ar fi fost plecat în România la momentul emiterii hotărârii instanței de fond, Completul de judecată relevă că Mihail Popovici nu a făcut dovada faptului că nu s-a aflat în țară în perioada respectivă și nici nu a prezentat probe care ar atesta momentul întoarcerii în Republica Moldova, aceste alegații fiind pur declarative.

Prin urmare, Curtea de Apel Comrat, prin încheierea din 30 mai 2023, corect a respins cererea de repunere în termen și a restituit cererea de apel depusă de Mihail Popovici împotriva hotărârii din 20 martie 2020 a Judecătoriei Cimișlia, sediul Central, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de recurs notează că omiterea termenului legal de declarare a apelului nu poate fi imputat instanței de judecată, dat fiind faptul că în sensul art. 56 alin. (3) și 61 din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Completul de judecată remarcă că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată accentuează că legiuitorul, prin stabilirea unui termen de declarare a apelului, a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenții au neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Comrat a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Mihail Popovici.

Se menține încheierea din 30 mai 2023 a Curții de Apel Comrat, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Lepădatu împotriva lui Mihail Popovici cu privire la încasarea datoriei, dobânzii de întârziere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Aliona Donos

Oxana Parfeni